

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 28/10/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 236: Thế pháp không nhiễm mà Phật pháp cũng không nhiễm

Thế pháp là danh vọng lợi dưỡng, là năm dục sáu trần còn Phật pháp là nhiều pháp môn mà mình đang ôm đồm tu vì cho rằng tu nhiều pháp mới chắc chắn. Chúng ta từng nghe câu nói rằng Thiền Tịnh Mật tam tu hay có Thiền thêm Tịnh như hổ mọc thêm sừng. Tuy nhiên, ở thế gian có câu: “*Nhất nghệ tinh nhất thân vinh*” và đối việc tu hành Phật pháp cũng vậy, trường kỳ huân tu trong thời gian dài thì chúng ta mới nhận ra mọi điều để sửa dần dần. Hôm nay làm chưa tốt thì ngày mai sẽ sửa cho tốt hơn. Sự tham cầu của con người khiến họ tu nhiều pháp môn, cuối cùng pháp nào cũng dở dang. Đây là việc mà mỗi hành giả tu hành phải cảnh giác.

Các Tổ sư Đại đức nhiều đời tu hành đã khai thị cho chúng ta như Ngài Lý Bình Nam, cả đời, học và làm theo Tổ sư Ấn Quang. Hòa Thượng Tịnh Không cả đời học và làm theo lão cư sĩ Lý Bình Nam. Ngày nay, cả đời này, chúng ta học và làm theo Hòa Thượng Tịnh Không thì chúng ta đã bước vào dòng truyền thừa, một mạng mạch Phật pháp khép kín. Nếu chúng ta pháp này chưa đủ thì sẽ thấy pháp khác cũng chưa đủ nên cả đời chỉ là đi chọn lựa. Do đó, không chỉ đối với thế gian pháp không để ô nhiễm mà còn đối với Phật pháp, chúng ta chỉ chọn một pháp để hành trì là đủ rồi.

Chúng sanh ở thế gian không hành trì miên mật, chỗ này một chút, chỗ kia một chút nên luôn cảm thấy một pháp là chưa đủ. Việc này giống như người kéo lửa, khi bụi nhùi vừa nóng lên chuẩn bị phát lửa thì dừng lại, cứ thế lửa không thể cháy. Học tập nhiều pháp cũng là như vậy, chỉ một thời gian thì lại chuyển đổi. Các tổ sư đại đức nhiều đời vẫn luôn chỉ dạy chúng ta: “*Nhất môn thâm nhập, trường kỳ huân tu*” nghĩa là phải huân tu một thời dai rất dài. Hòa Thượng nói:

“Có người cho rằng Phật pháp thâm sâu, khó hiểu. Không phải là như vậy! Một chút cũng không khó! Tuy nhiên, có người nói với tôi là Phật pháp rất khó, vậy khó ở chỗ nào? Khó là ở chỗ mọi thứ đều ôm đồm. Người học Phật pháp phải buông bỏ danh vọng lợi dưỡng ở thế gian. Bạn không chịu buông xả thì bạn làm sao vào được cửa Phật pháp”.

Trước đây tôi cũng có cách thấy này. Thật ra, nếu chúng ta từ ngoài tâm chân thành, thanh tịnh mà tìm cầu thì vĩnh viễn không thể nào thấu hiểu được. Phật pháp được lưu xuất từ tâm thanh tịnh của Phật nên chúng ta muốn thể hội được Phật pháp thì phải bắt đầu từ tâm chân thành, thanh tịnh. Phật pháp trở nên khó hiểu vì chúng ta thường ôm đồm, một mặt muốn hiểu Phật pháp mặt khác vẫn ôm chặt thế pháp mà không chịu buông xả. Việc này đúng như Hòa Thượng từng nói là chúng ta làm việc gì thì dính mắc việc đó. Vì dính mắc như thế nên tâm chúng ta không còn có chỗ trống để thể hội mọi thứ.

Đôi lúc chúng ta tưởng mình đã có thể buông bỏ nhưng khi chạm đến công việc, làm được một chút, chúng ta lại dính vào danh vọng, lại khẳng định “*cái ta và cái của ta*”. Đó không phải là buông xả! Một vật đựng đầy đồ không cần thiết rồi thì không thể đựng thêm được những thứ cần thiết khác. Đồ vật đó phải rỗng thì mới đựng thêm được. Chúng ta nghe Phật pháp cũng vậy, nghe Phật pháp và khởi tâm suy tư, cái này dễ, cái kia khó, cái này hiểu, cái kia không hiểu chính là đang chìm trong phân biệt vọng tưởng chấp trước. Để giải quyết việc này, Hòa Thượng từng chỉ dạy rằng khi nghe pháp cái gì hiểu được thì hiểu, cái gì không hiểu được thì cho qua. Thật ra, không phải là không hiểu, mọi pháp chúng ta nghe sẽ lưu lại trong A Lại Da Thức, đến lúc vừa đủ sẽ hiểu, sẽ vỡ òa ra. Do đó, chỉ cần dụng tâm chân thành, thanh tịnh, tâm rỗng rang thì dần dần khi đã đủ độ chín, chúng ta sẽ thấu hiểu.

Những năm đầu khi tiếp nhận Phật pháp từ Hòa Thượng, tôi cũng giống mọi người, luôn đối diện với chướng ngại. Vì sao vậy? Vì bản thân luôn ở trạng thái phân biệt chấp trước, trong khi cũng chưa thật làm. Đến khi bắt đầu thật làm thì những điều Hòa Thượng nói, tôi mới dần dần thể hội, từ đó cảm thấy vô cùng hoan hỉ. Hòa Thượng nói: ***“Bạn không để tâm không mà tiếp nhận, bạn để tâm đầy rẫy sự vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thì Phật Bồ Tát đến nói pháp cho***

bạn nghe cũng oan uổng mà thôi. Dù Phật Bồ Tát đến nói cho bạn nghe thì bạn cũng không có cách gì vào được cửa!”

Lục Tổ Huệ Năng bản thân không biết chữ nhưng khi nghe người ta tụng Kinh thì liền chứng ngộ, trong khi đó, có người, Phật Bồ Tát đến nói pháp cũng không hiểu gì. Chúng ta biết đây là hai tâm cảnh khác nhau để từ đó, chỉnh sửa lại tâm cảnh của mình. Người có thể đặt tâm mình tập trung lắng nghe thì nghe liền hiểu và nghe hết rồi mới đi thực hành. Tuy nhiên, có người vừa nghe đã vọng tưởng nên khi làm sẽ làm sai. Đây là tâm quá bao chao, dao động. Chỉ cần định tĩnh tâm mình lại thì mọi sự mọi việc trở nên sáng suốt! Hòa Thượng tiết lộ: ***“Phật pháp không như Triết học. Phật pháp chỉ cần người học tập có một tâm chân thành thì liền có thể khế nhập, còn đối với Triết học và các học thuật ở thế gian, người có căn tính ngu độn, kém một chút thì không thể học được”***.

Người không có sức học ở thế gian mà bước vào học Phật với tâm chân thành thì vẫn thể hội được Phật pháp. Lục Tổ Huệ Năng là minh chứng cho điều này. Khi người ta tụng Kinh đến câu: *“Ứng vô sở trụ, nhi sanh kỳ tâm”* - tức là làm thế nào ở chỗ vô trụ mà sanh được tâm, thì Ngài liền khai ngộ. Đây là một khái niệm vô cùng khó mà Ngài vẫn có thể thông đạt. Hòa Thượng nói sanh tâm là sanh câu A Di Đà Phật và vô trụ là trụ ở câu A Di Đà Phật chính là không trụ bất cứ tạp niệm nào. Cho nên chúng ta đều có thể hiểu rõ được Phật pháp.

Hòa Thượng nói: ***“Bạn không biết chữ, bạn không có tri thức nhưng bạn vẫn có thể thể hội được Phật pháp. Việc này dựa vào điều gì? Dựa vào tâm thanh tịnh. Lục Tổ Huệ Năng không biết chữ mà nghe người ta tụng Kinh - người tụng Kinh thì không hiểu ra được diệu lý nơi lời Kinh, không thể khai ngộ được, thế mà Lục Tổ Huệ Năng vừa nghe thì nghe được diệu lý và khai ngộ. Vì sao người tụng thì không khai ngộ và người nghe thì khai ngộ? Vì người tụng có đầy phiền não, vọng tưởng trong tâm còn người nghe thì có tâm trống rỗng nên liền thể hội. Người tụng Kinh chưa buông xả, tuy là biết tụng nhưng không thể khai ngộ. Người nghe Kinh với tâm trống rỗng, tuy là không biết chữ, không biết đọc nhưng vừa nghe thì liền khai ngộ.”***

Hằng ngày chúng ta ngồi niệm Phật, tụng Kinh nhưng trong đầu thì đang chiếu phim 3D những hoạt cảnh không liên quan đến việc niệm Phật hay tụng Kinh của chúng ta. Cho nên niệm hoài, tụng hoài cũng không thể rõ lý, không thể

đạt được tâm thanh tịnh. Vì sao người chơi bài có thể ngồi thâu đêm suốt sáng, thậm chí sáng rồi mà cũng không biết? Là vì họ đã rời tâm phân biệt, còn chúng ta, vừa niệm Phật vừa nhìn đồng hồ vì thấy thời gian trôi đi quá chậm.

Hòa Thượng nói: **“*Chẳng những tất cả pháp thế gian phải buông xả mà pháp xuất thế gian cũng phải buông xả. Pháp xuất thế gian mà không thể buông xả thì trong lòng bạn có rất nhiều thứ cho rằng pháp này cần phải tu, pháp kia cũng nên tu, nên cứ dính mắc trong đó*”**. Trước đây, khi tôi bị bệnh, có người nói với tôi rằng bệnh là nghiệp chướng nên phải trì Chú để tiêu nghiệp. Nếu tôi không kiên định thì tôi sẽ chạy theo, nay chạy theo cách này, mai tu theo cách khác. Việc tâm dao động, tâm bất định sẽ khiến chúng ta bất an. Nếu vậy, chúng ta sẽ không đủ công lực tu hành đối trị mọi chướng ngại, đối trị với bệnh khổ.

Chúng ta phải biết rằng không thể tiêu diệt được bệnh khổ. Cho nên nếu dụng tâm tiêu diệt bệnh là sai rồi! Sinh Lão Bệnh Tử là điều mà con người không thể tránh khỏi. Vậy chúng ta phải dụng tâm gì để đối đãi với bệnh khổ? Đó là tiếp nhận, chung sống hòa bình, thậm chí Hòa Thượng chỉ dạy là dùng sự cảm ơn và xin lỗi để đối đãi. Xin lỗi vì bản thân không biết bảo dưỡng thân thể được tốt và cảm ơn vì nhờ có bệnh khổ nên mỗi người đều biết cách đề cao cảnh giác.

Hòa Thượng nói chúng ta có thể điều giải bệnh khổ, nếu dụng tâm đối trị bệnh khổ sẽ khiến chính mình bất an. Khi tôi đi kiểm tra sức khỏe tổng quát, mọi người nghi tôi bị ung thư dạ dày và muốn sinh tiết, tôi không đồng ý và trở về nhà niệm Phật. Một thời gian sau, trong chuyến công tác tại Thành phố Hồ Chí Minh, mọi người lại yêu cầu tôi đi kiểm tra sức khỏe lần nữa. Tôi nói với oan gia trái chủ rằng nếu trong người tôi có bệnh thì hãy dấu hết đi hết nhé, đừng để lộ ra khiến mọi người phiền lòng. Quả thật, họ đã hợp tác, mọi chỉ số xét nghiệm của tôi hầu như đều bình thường.

Khi mang thân người đều phải trải qua Sinh Lão Bệnh Tử. Cho nên ở tuổi như tôi, tôi cảm nhận rõ rằng bản thân mình có bệnh, vậy mà kết quả xét nghiệm thì không có bệnh gì. Điều này chẳng phải là tôi đã thương lượng được với oan gia trái chủ rồi hay sao? Chỉ số tim của tôi được bác sĩ nói rằng tim quá tốt. Thật ra tim không tốt mà là tâm tốt, tâm không có bệnh. Tâm này ngày ngày cố gắng làm những việc lợi ích cho chúng sanh. Bệnh tật là cơ hội tốt để mỗi ngày đều nỗ

lực hơn, biết đề cao cảnh giác, nhờ đó cơ hội vãng sanh của mỗi người được tốt hơn. Không bệnh có lẽ khiến chúng ta dễ duôi với bản thân, sẽ kiên cố chấp trước khó buông xả.

Tổ sư Đại đức nhắc nhở rằng từ ngày chúng ta niệm Phật, mọi sự mọi việc đều là sự an bài của Phật, cho nên bệnh khổ cũng là sự an bài. Nhờ bệnh khổ mà chúng ta tỉnh tấn hơn và nếu không có bệnh thì chúng ta ngày ngày sẽ tỉnh tướng. Mọi việc làm chỉ làm cho dễ coi thì đó là tỉnh tướng. Cho nên sống ở thế gian, chúng ta phải biết rõ quy luật Sinh lão bệnh tử của thân thể này do đó, chúng ta không nên chủ quan cho rằng chúng ta sẽ luôn ở trạng thái an bình mà lơ là không có sự chuẩn bị.

Nếu không có sự chuẩn bị thì khi gặp chướng ngại, chúng ta không thể vượt qua được. Hòa Thượng nói rằng oan gia trái chủ từ bi hơn chúng ta, họ mỗi ngày đưa ra một chút bệnh khổ để cảnh cáo chúng ta. Tuy là có bệnh khổ nhưng họ vẫn từ bi, vẫn để chúng ta đủ sức lực và tỉnh táo mà lễ Phật, mà làm mọi việc thiện lành lợi ích chúng sanh, để tích công bồi đức. Do đó, chúng ta phải biết khởi tâm tri ân oan gia trái chủ chứ không dùng tâm oán hận và tâm đối trị. Thân thể có thể tự chữa lành nhưng con người lại không tin nên cứ mãi truy tìm ra bằng được bệnh mới thôi! Đến khi tìm ra bệnh rồi thì tìm cách loại trừ, cuối cùng phải cắt xẻ, khiến cả thân đều khổ.

Có một người bệnh chạy thận lớn tuổi có một sức mạnh phi thường, cô có thể kéo được bức tượng Phật bằng đá nguyên khối rất nặng. Tại sao họ có sức mạnh như vậy? Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta tu học pháp môn Tịnh Độ là tu tâm thanh tịnh. Tâm tịnh thì tương ứng được cõi tịnh.”*** Trong tâm thanh tịnh không có thứ gì nên tự mình cho vật đó nặng thì nó nặng, vì vậy mà người bệnh chạy thận kia có thể có sức mạnh như vậy. Vậy thì hằng ngày chúng ta tu hành đừng để mọi thứ ô nhiễm tâm mình. Thế pháp không ô nhiễm thì Phật pháp cũng phải đặc biệt chú ý, không để Phật pháp làm mình ô nhiễm.

Vì sao một người học Phật nay tu pháp này mai lại lựa chọn pháp khác? Vì họ làm không rốt ráo, không triệt để ở một pháp đã chọn nên cảm thấy bất an, do đó, họ phải tìm cầu. Nếu họ làm triệt để, có sự cảm thụ trong pháp tu thì tâm an, sẽ không cần phải đi tìm cầu. Mấy chục năm nay, tôi hoàn toàn an với pháp tu của mình, nghe và làm theo Hòa Thượng. Niệm Phật theo sự chỉ dạy của Hòa

Thượng. Tâm an thì lý đắc. Tâm an thì được định. Được định rồi thì có trí tuệ, tức là tường tận mọi sự mọi việc, làm việc sẽ rõ ràng, không luộm thuộm.

Bài học hôm nay, Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta rằng Phật pháp không như thế pháp. Phật pháp được lưu xuất từ tâm thanh tịnh của Phật do đó Phật pháp tường chừng khó hiểu nhưng người có tâm chân thành, thanh tịnh thì sẽ tiếp nhận được. Triết học hay học thuật thế gian thì không như vậy, đòi hỏi người học tập phải có tri thức mới có thể hiểu được. Có người hỏi tôi là bây giờ phải làm thế nào cho đúng pháp? Tôi khuyên họ hãy nghe pháp một thời gian vài năm sẽ tự biết. Khi thời gian thâm nhập pháp chưa đủ độ chín thì những điều chúng ta chỉ dạy cho họ, họ nghe qua chứ chưa thấu hiểu. Học Phật pháp mà chuyên tâm thực hành, chuyên tâm thật làm sẽ có niềm vui, mới có pháp hỷ. Nếu học Phật pháp như người kéo lửa nửa chừng thì dừng lại, học chưa tới đâu thì lại chọn pháp khác thì cả đời này chúng ta sẽ đi chọn lựa, cả đời sẽ không có niềm vui trong sự tu hành hay trong việc làm thiện lợi ích cho chúng sanh.

Năm nay, chúng ta tổ chức số trại hè nhiều hơn năm ngoái, người đi hỗ trợ trại hè càng lúc càng đông vì họ có cảm thụ, có niềm vui do thật làm mọi việc lợi ích cho cộng đồng. Cho nên đối với Phật pháp và giáo huấn của Thánh Hiền, chúng ta cũng phải thật làm thì mới có niềm vui từ việc thực hành, từ đó chúng ta sẽ tự động tự phát, tự mình tinh tấn hơn trong việc tu hành hay trong mọi công việc đang làm./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!